

ДО 200-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

*Жива
Душа поетова святая,
Жива в святих своїх речах,
І ми, читая, оживаєм
І чуєм Бога в небесах*

(“Мені здається, я не знаю...”
Уривки. 1850. Оренбург)

ТАРАС ШЕВЧЕНКО – ВСЕСВІТ...

Із плином часу глибше усвідомлюємо велич Кобзаря: геніального поета, художника, національного Пророка. Символом українського національного руху на всі часи судилося стати Тарасові Шевченку. Його потужна інтелектуальна спадщина продовжує справляти колосальний вплив на розвиток української і світової науки й культури.

В історії кожного народу серед її великих творців є імена, які оповиті любов'ю і славою. Таким духовним діячем для українців є Тарас Шевченко, чия безсмертна спадщина – одна з найбільших вершин людського генія.

Тарас Шевченко – велетень духу, митець могутньої творчої сили, непримиренний борець. Шевченко – явище унікальне. Він вершинна парость родового дерева, виразник і хранитель народного духу. Він – всесвіт...

Народився у 1814 р. в с. Моринці Черкаської області в сім'ї кріпосного селянина Григорія Івановича Шевченка. У Тараса було 2 брати і 4 сестри. Юний талант рано став сиротою – мати померла, коли йому було 9 років, батько – у 12 років. У 14 років був узятий “козачком” до двору поміщика Павла Енгельгардта, з яким переїхав до Вільна, а потім до Петербурга. 1832 р. відданий у науку до художника Ширяєва. За кілька років клопотами Карла Брюллова, Василя Жуковського, Євгена Гребінки, Івана Сошенка юнака було викуплено з кріпацтва. Сталося це 1838 р. Тоді ж Шевченко вступив до імператорської Академії мистецтв. Перебуваючи в

Петербурзі, почав писати вірші. 1840 р. вийшла друком його збірка українських поезій під назвою “Кобзар”. Закінчивши Академію, Шевченко приїхав до Києва. Тут поет познайомився з М. Максимовичем, П. Кулішем, М. Костомаровим та ін. Обіймаючи протягом 1845–1846 рр. тимчасову посаду члена Київської археографічної комісії, їздив Україною (Київщина, Полтавщина, Поділля), збирав етнографічні матеріали, історичні документи, змальовував архітектурні та

археологічні пам'ятки. У березні 1847 р. за участь у Кирило-Мефодіївському товаристві та за антисамодержавні поезії заарештований і засланий солдатом до Орської фортеці Оренбурзького окремого корпусу з царською резолюцією про заборону писати й малювати. У 1857 р. завдяки клопотанням друзів Шевченка звільнили із заслання. У 1858 р. він прибув до Москви, потім до Петербурга. У 1859 р. приїхав в Україну, де перебував під наглядом поліції. Постійно проживати на Батьківщині йому заборонили й зобов'язали виїхати до столиці. Тяжке десятирічне заслання, хвороби спричинили передчасну смерть поета. Поховали його на Смоленському кладовищі у Петербурзі, а в травні 1861 р. прах перевезли на Чернечу (тепер Тарасову) гору поблизу Канева.

Незважаючи на короткий життєвий шлях, Тарас Шевченко залишив великий спадок у літературі та художньому мистецтві. З ім'ям Шевченка пов'язане утвердження української літературної мови. Пристрасна поезія Шевченка будить національні почуття й дає бачення майбутнього. Його творчість сприяла й сприяє згуртуванню українського народу. Шевченків ідеал національного утвердження ґрунтувався на одвічних загальнолюдських цінностях добра, справедливості, милосердя.

Тарас Шевченко був першим, хто сформулював українську національну ідею і через свої поетичні твори зробив її надбанням усього українського загалу, чим посприяв згуртуванню українців у боротьбі за національне визволення, державну і культурну суверенність.

Великий Кобзар – геній планетарного масштабу. Український народ шанує пам'ять свого сина. З 1918 р. щорічно відзначається День Народження Тараса Шевченка. Починаючи з 1962 р. присуджуються Державні премії України імені Т. Г. Шевченка в галузі літератури і мистецтва. За рішенням ЮНЕСКО ювілеї поета відзначалися майже в усіх державах світу. Масовими тиражами друкуються його твори, перекладаються багатьма мовами. Наповнюючись живою силою та енергетикою українців, слава Великого Кобзаря вийшла за межі України, здобула визнання в усьому світі.

Ну що б, здавалося, слова...

Слова та голос – більш нічого,
А серце б'ється – ожива, як їх почує!.. Знать, од Бога
І голос той, і ті слова
Ідуть меж люди!..
(Уривок. 1848. Косарал)

Леся Алексієвець